

Този текст служи само за информационни цели и няма правно действие. Институциите на Съюза не носят отговорност за неговото съдържание. Автентичните версии на съответните актове, включително техните преамбюли, са версиите, публикувани в Официален вестник на Европейския съюз и налични в EUR-Lex. Тези официални текстове са пряко достъпни чрез връзките, публикувани в настоящия документ

► **V** РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 795/2014 НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА
от 3 юли 2014 година
относно надзорните изисквания за системно важните платежни системи
(ЕЦБ/2014/28)
(ОВ L 217, 23.7.2014 г., стр. 16)

Изменен със:

		Официален вестник		
		№	страница	дата
► <u>M1</u>	Регламент (ЕС) 2017/2094 на Европейската централна банка от 3 ноември 2017 година	L 299	11	16.11.2017 г.
► <u>M2</u>	Регламент (ЕС) 2021/728 на Европейската централна банка от 29 април 2021 година	L 157	1	5.5.2021 г.

▼B**РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 795/2014 НА ЕВРОПЕЙСКАТА
ЦЕНТРАЛНА БАНКА****от 3 юли 2014 година****относно надзорните изисквания за системно важните платежни
системи****(ЕЦБ/2014/28)***Член 1***Предмет и приложно поле**

1. Настоящият регламент установява надзорни изисквания за СВПС.

▼M2

2. Управителният съвет приема мотивирано решение, с което се идентифицират платежните системи, спрямо които се прилага настоящият регламент, съответните им оператори и компетентни органи. Този списък се поддържа на уебсайта на ЕЦБ и се актуализира след всяка промяна.

▼B

3. Платежна система следва да бъде идентифицирана като СВПС, ако: а) отговаря на изискванията за нея да бъде подадено уведомление за система по смисъла на Директива 98/26/ЕО от държава членка, чиято парична единица е еврото, или операторът ѝ е установен в еврозоната, включително установяване посредством клон, чрез който системата оперира; и б) през една календарна година са изпълнени поне две от следните условия:

i) общата среднодневна стойност на обработените деноминирани в евро плащания надвишава 10 милиарда евро;

▼M1

ii) всички обработени деноминирани в евро плащания представляват поне един от следните:

— 15 % от общия обем на деноминираните в евро плащания в Съюза,

— 5 % от общия обем на деноминираните в евро трансгранични плащания в Съюза,

— пазарен дял в размер на 75 % от общия обем на деноминираните в евро плащания на равнището на една държава членка, чиято парична единица е еврото;

▼B

iii) трансграничната ѝ дейност (т.е. участници, установени в държава, различна от тази на оператора на СВПС, и/или трансгранични връзки с други платежни системи) включва пет или повече държави и генерира най-малко 33 % от общия обем на деноминираните в евро плащания, обработени от тази СВПС;

iv) тя се използва за сетълмента на други инфраструктури на финансовите пазари.

▼ M1

Идентифицирането се извършва всяка година.

▼ M2

За. Независимо от параграф 3 Управителният съвет може въз основа на разумна и обоснована преценка също така да реши съгласно параграф 2 платежната система да бъде идентифицирана като СВПС във всеки от следните случаи:

- а) когато такова решение би било подходящо, като се вземат предвид: естеството, размерът и сложността на платежната система; естеството и значението на участниците в нея; заменяемостта на платежната система и наличието на нейни алтернативи; и връзката, взаимозависимостите и другите взаимодействия на системата с финансовата система като цяло;
- б) когато дадена платежна система не отговаря на критериите, посочени в параграф 3, само защото критериите, установени в параграф 3, буква б), се покриват за период, по-кратък от една календарна година, и е вероятно платежната система да продължи да отговаря на критериите, когато бъде оценена при следващия преглед за проверка.

За. Решение, прието съгласно параграф 2, остава в сила до момента, в който бъде отменено. Прегледите за проверка на платежни системи, които са идентифицирани като СВПС, се извършват ежегодно, за да се провери дали платежните системи продължават да отговарят на критериите за идентифициране като СВПС. Решение, прието съгласно параграф 2, се отменя, ако:

- а) при два последователни прегледа за проверка се установи, че СВПС не отговаря на критериите, посочени в параграф 3 и/или параграф 3-а; или
- б) при един преглед за проверка се установи, че СВПС не е изпълнила критериите, посочени в параграф 3 и/или параграф 3-а, и операторът на СВПС докаже по удовлетворителен за Управителния съвет начин, че е малко вероятно СВПС да изпълни тези критерии преди следващия преглед за проверка.

36. Операторът на платежна система има право да поиска преглед от Управителния съвет на решението, с което съответната платежна система се идентифицира като СВПС, в срок от 30 дни от получаването на това решение. Искането включва цялата подкрепяща информация и се отправя писмено до Управителния съвет. Мотивираното решение на Управителния съвет в отговор на такова искане се съобщава писмено на оператора на платежната система. С писменото уведомление този оператор се информира за правото му на съдебен контрол в съответствие с Договора. Ако Управителният съвет не вземе решение в срок от два месеца от искането, прегледът се счита за отхвърлен.

▼ M1

4. Операторите на СВПС си сътрудничат непрекъснато с компетентния орган и осигуряват изпълнението от страна на СВПС, които те оперират, на изискванията, изложени в членове 3—21, включително от гледна точка на общата ефективност на правилата, процедурите, процесите и рамките им. Операторите на СВПС си сътрудничат с компетентния орган и с оглед на създаването на условия за постигане на по-широката цел да насърчават нормалното функциониране на платежните системи на системно равнище.

▼ B*Член 2***Определения**

По смисъла на настоящия регламент:

- 1) „платежна система“ е формално споразумение между трима или повече участници, без да се броят възможните банки по сетълмента, централни контрагенти, клирингови къщи или индиректни участници, с общи правила и стандартизирани разпоредби за изпълнението на нареждания за превод между участниците;
- 2) „нареждане за превод“ има същото значение, както е определено в член 2, буква и), първо тире от Директива 98/26/ЕО;
- 3) „системен риск“ е рискът, че неизпълнението на съответните им задължения в СВПС от участник или оператора на СВПС ще стане причина други участници и/или операторът на СВПС да не могат да изпълнят задълженията си, когато те станат дължими, като това би могло да доведе до ефекти от преноса, които да застрашат стабилността на финансовата система или доверието в нея;
- 4) „оператор на СВПС“ е юридическото лице, което носи юридическата отговорност за оперирането на СВПС;

▼ M2

- 5) „компетентен орган“ означава:
 - а) централната банка от Евросистемата, която носи основната отговорност за надзора, определена като такава съгласно член 1, параграф 2; или
 - б) по отношение на платежна система, която е СВПС и която отговаря на критериите по член 1, параграф 3, подточка iii) „компетентен орган“ означава:
 - i) ЕЦБ; или
 - ii) когато основната отговорност за надзора е била възложена на национална централна банка от Евросистемата за период от пет или повече години непосредствено преди вземането на решението, посочено в член 1, параграф 2 — както ЕЦБ, така и тази национална централна банка;

▼ B

- 6) „СВПС на Евросистемата“ е СВПС, която е притежавана и оперирана от централна банка на Евросистемата;
- 7) „правен риск“ е рискът, който произтича от прилагането на закони или подзаконови актове, което обикновено води до загуба;

▼B

- 8) „кредитен риск“ е рискът, че даден контрагент, независимо дали е участник, или друго лице, няма да може да изпълни изцяло финансовите си задължения, когато те станат дължими или в който и да е момент в бъдеще;
- 9) „ликвиден риск“ е рискът, че даден контрагент, независимо дали е участник, или друго лице, няма да разполага с достатъчно средства, за да изпълни финансовите си задължения, когато те станат дължими, въпреки че той може да разполага с достатъчно средства да ги изпълни в бъдеще;
- 10) „операционен риск“ е рискът, че недостатъци в информационните системи или вътрешните процеси, човешка грешка, грешки в управлението или нарушения, предизвикани от външни събития или външни услуги, ще доведат до намаляването, влошаването или прекъсването на услуги, предоставяни от СВПС;
- 11) „попечителски риск“ е рискът от понасянето на загуба по отношение на съхранявани активи в случай на несъстоятелност, небрежност, измама, лошо управление или неподходящо водене на регистри от страна на попечител или подпопечител;
- 12) „инвестиционен риск“ е рискът от загуба, пред който е изправен оператор на СВПС или участник, когато операторът на СВПС инвестира собствените си средства или тези на участниците, например обезпечение;
- 13) „пазарен риск“ е рискът от загуби, както по балансови, така и по задбалансови позиции, произтичащи от движението на пазарните цени;

▼M1

- 14) „система за отложен нетен сетълмент“ е система, по отношение на която сетълментът с пари на централна банка се извършва на нетна база в края на предварително определен цикъл на сетълмент, например в края на работния ден или през работния ден;

▼B

- 15) „трансгранично обезпечение“ е обезпечение, по отношение на което от гледна точка на държавата, в която активите се приемат като обезпечение, поне едно от следните е чуждестранно/чуждо: а) валутата на деноминация; б) държавата, в която се намират активите; или в) държавата, в която е установен емитентът;
- 16) „трансгранично плащане“ е плащане между участници, установени в различни държави;
- 17) „инфраструктура на финансовите пазари“ е многостранна система между участващи институции, включително системния оператор, която се използва за клиринг, сетълмент или регистрация на плащания, ценни книжа, деривативи или други финансови сделки;

▼ M1

- 18) „директен участник“ е юридическо лице, което се намира в договорно отношение с оператор на СВПС, обвързано е от правилата на СВПС, позволено му е да изпраща нареждания за превод до тази система и може да получава нареждания за превод от нея;
- 18а) „индиректен участник“ е юридическо лице, което няма пряк достъп до услугите на СВПС, обикновено не е пряко обвързано от правилата на СВПС и клирингът, сетълментът и регистрацията на нарежданията му за превод се извършват от СВПС чрез директен участник. Индиректният участник се намира в договорно отношение с директен участник. Съответните юридически лица се изчерпват с:
- i) кредитни институции съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 1 от Регламент (ЕО) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾,
 - ii) инвестиционни посредници съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 1 от Директива 2004/39/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾,
 - iii) всяко дружество, чийто адрес на управление е извън Съюза и чиито функции отговарят на тези на кредитните институция или инвестиционен посредник в Съюза съгласно определението в първото и второто тире,
 - iv) публични институции и публично гарантирани предприятия и централни контрагенти, агенти по сетълмента, клирингови къщи и системни оператори съгласно определенията в член 2, букви в), г), д) и п) от Директива 98/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета,
 - v) платежни институции и институции за електронни пари съгласно определението в член 4, параграф 4 от Директива (ЕС) 2015/2366 ⁽³⁾ и член 2, параграф 1 от Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1).

⁽²⁾ Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно пазарите на финансови инструменти, за изменение на директиви 85/611/ЕИО и 93/6/ЕИО на Съвета и Директива 2000/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 93/22/ЕИО на Съвета (ОВ L 145, 30.4.2004 г., стр. 1).

⁽³⁾ Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 година за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО (ОВ L 337, 23.12.2015 г., стр. 35).

⁽⁴⁾ Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно предприемането, упражняването и пруденциалния надзор на дейността на институциите за електронни пари и за изменение на директиви 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО, и за отмяна на Директива 2000/46/ЕО (ОВ L 267, 10.10.2009 г., стр. 7).

▼ B

- 19) „съветът“ е административният или надзорният съвет на оператор на СВПС, или и двата съвета, в съответствие с националното законодателство;
- 20) „ръководството“ са изпълнителните директори, т.е. членовете на едностепенна управленска структура, които се занимават с ежедневното управление на оператора на СВПС, и членовете на управителния съвет на оператора на СВПС при двустепенна управленска структура;
- 21) „съответни заинтересовани страни“ са участници, инфраструктури на финансовите пазари, които оказват влияние върху риска в СВПС, и според конкретния случай — други засегнати участници на пазара;
- 22) „кредитна експозиция“ е сума или стойност, за която има риск, че участник няма да погаси пълната стойност, когато е дължима или в който и да е момент след това;
- 23) „обезпечение“ е актив или поето от трето лице задължение, които се използват от обезпечител с цел да обезпечи дадено задължение спрямо обезпечено лице. Обезпечението включва както вътрешно, така и трансгранично обезпечение;
- 24) „предоставящо ликвидност лице“ е лице, предоставящо пари в брой съгласно член 5, параграф 3, член 6, параграф 5 и член 8, параграфи 1, 9 и 11 или активи съгласно член 8, параграф 4, включително участник в СВПС или външно лице;
- 25) „извънредни, но реалистични пазарни условия“ са цялостен набор от исторически и хипотетични условия, включително периодите с най-високо ниво на променливост, които са били наблюдавани на обслужваните от СВПС пазари;
- 26) „предвидена дата на сетълмент“ е датата, която е записана в СВПС като дата на сетълмента от подателя на нареждане за превод;
- 27) „общ бизнес риск“ е всяко потенциално влошаване на финансовото състояние на СВПС като търговско предприятие, като последица от спад в приходите ѝ или увеличение на разходите ѝ, така че разходите надвишават приходите и водят до загуба, която трябва да бъде покрита от капитала;
- 28) „план за възстановяване“ е план, разработен от оператор на СВПС, за възобновяване на нормалното функциониране на дадена СВПС;
- 29) „план за организирано постепенно прекратяване на дейността“ е план, разработен от оператор на СВПС, за организираното закриване на дадена СВПС;
- 30) „съществен“ квалифицира риск, зависимост и/или промяна, които могат да засегнат способността на дадено лице да изпълнява или предоставя услуги, както се очаква;
- 31) „съответни органи“ са органите, които имат законен интерес за достъп до информация от СВПС, за да изпълняват законите си задължения, например органите за реструктуриране и надзорните органи на основните участници;

▼ B

- 32) „основен риск“ е рискът, че даден контрагент ще загуби пълната стойност по дадена сделка, т.е. рискът, че продавач на финансов актив ще предостави актива неотменимо, но няма да получи плащане, или рискът, че купувач на финансов актив ще плати неотменимо за актива, но няма да го получи;
- 33) „банка попечител“ е банка, която съхранява и гарантира финансовите активи на трети лица;
- 34) „банка по сетълмента“ е банка, която държи сметки във връзка с плащания, по които се извършва изпълнението на задълженията, възникващи от платежна система;
- 35) „*nostrо* агент“ е банка, използвана от участниците в СВПС за сетълмент;
- 36) „едностранно плащане“ е плащане, което включва само едно прехвърляне на средства в една валута;
- 37) „двустранно плащане“ е плащане, което включва две прехвърляния на средства в различни валути в система за сетълмент от типа „обмен срещу стойност“;
- 38) „утежняващ риск“ е рискът, който произтича от експозиция към участник или емитент, когато обезпечението, предоставено от този участник или емитирано от този емитент, е тясно свързано с кредитния му риск;
- 39) „работен ден“ има същото значение, както е определено в член 2, буква н) от Директива 98/26/ЕО;

▼ M1

- 40) „независим директор“ е член на съвета без изпълнителни функции, чиито професионални, семейни или други взаимоотношения не пораждаат конфликт на интереси със СВПС или оператора на СВПС, акционерите с контролиращо участие в тях, ръководството им или участниците в тях, и който не се е намирал в такива взаимоотношения през двете години, предхождащи членството му в съвета;
- 41) „свързано дружество“ е дружество, което упражнява контрол върху участник, контролира се от участник или което заедно с участник се контролира от трето лице. Контрол върху дружество се определя като: а) собственост на дружеството, контрол върху него или акционерно участие в него в размер на 20 % или повече от даден клас ценни книжа с право на глас; или б) консолидация на дружеството за целите на финансовата отчетност;
- 42) „извънредна ситуация“ е събитие, случка или обстоятелство, което може да доведе до загуба на операциите, услугите или функциите на СВПС или до нарушаването им, включително затрудняването или предотвратяването на окончателния сетълмент;

▼ M1

- 43) „финансови задължения“ са правни задължения, които възникват в рамките на СВПС между участниците или между участниците и оператора на СВПС като последица от нарежданията за превод, които се записват в тази СВПС;
- 44) „корективна мярка“ е специфична мярка или действие независимо от формата, продължителността или тежестта им, които се налагат на оператора на СВПС от компетентния орган, за да се поправи неизпълнението на изискванията в членове 3—21 или за да се избегне повторното му извършване.

▼ M2*Член 2а***Писмено известие за започване на процеса на идентифициране на платежна система като СВПС**

ЕЦБ уведомява оператора на платежна система за намерението си да започне процес по член 1 с оглед на идентифицирането на тази платежна система като СВПС. В писменото известие се посочват всички съществени факти и правни основания за евентуално идентифициране на съответната платежна система като СВПС.

*Член 2б***Право на достъп до досиетата по време на процеса на идентифициране на платежна система като СВПС**

При получаване на писменото известие, посочено в член 2а, операторът на платежна система има право на достъп до досиетата, документите или другите материали на ЕЦБ, които служат като основа за идентифицирането на тази платежна система като СВПС. Това право не обхваща информация, която се счита за поверителна по отношение на ЕЦБ, националната централна банка или други трети страни, включително други институции или органи на Съюза.

*Член 2в***Право на изслушване по време на процеса на идентифициране на платежна система като СВПС**

1. В писменото известие, изпратено от ЕЦБ в съответствие с член 2а, на оператора на платежна система се дава определен срок, в който може да изрази писмени възражения, становища и коментари относно фактите и правните основания, представени в писменото известие. Този срок не може да бъде по-кратък от 30 работни дни, считано от получаването на писменото известие от оператора на платежна система.

2. ЕЦБ може да даде възможност на оператора на платежна система по негово искане да изрази становището си на устно заседание. Писменият протокол от заседанието се изготвя и подписва от всички страни. Копие от протокола се предоставя на всички страни.

3. Независимо от параграф 2 ЕЦБ може да издаде решение, с което дадена платежна система се идентифицира като СВПС, без да дава възможност на оператора на платежната система да изрази своите становища, възражения или коментари относно фактите и правните основания, представени в писменото известие, изпратено от ЕЦБ, при условие че това се счита за необходимо за предотвратяване на значителна вреда за финансовата система.

▼ M2*Член 2г***Мотиви на решението за идентифициране на платежна система като СВПС**

1. Решението на ЕЦБ, с което дадена платежна система се идентифицира като СВПС, се придружава от изложение на мотивите за това решение. Изложението на мотивите съдържа основните факти и правните основания, на които се основава решението на ЕЦБ.
2. При спазване на член 2в, параграф 3 ЕЦБ основава решението, посочено в параграф 1 от настоящия член, само на факти и правни основания, по които операторът на платежна система е имал възможност да представи становище.

▼ B*Член 3***Правна обосновааност**

1. Операторът на СВПС оценява дали приложимото право във всички съответни правни системи предоставя висока степен на сигурност и поддържа всеки съществен аспект от дейностите на неговата СВПС.
2. Операторът на СВПС установява правила и процедури на СВПС и сключва договори, които са ясни и съгласувани с приложимото право във всички съответни правни системи.
3. Операторът на СВПС следва да може да посочи по ясен и разбираем начин приложимото право и приложимите правила, процедури и договори за функционирането на дадена СВПС, на компетентния орган, участниците и когато е приложимо — на клиентите на участниците.
4. Операторът на СВПС взема мерки, за да гарантира, че неговите правила, процедури и договори подлежат на изпълнение във всички съответни правни системи и че действията, които предприема съгласно тези правила, процедури и договори, няма да бъдат обявени за нищожни, отменени или изпълнението им няма да бъде спирано.
5. Операторът на СВПС, който осъществява дейност в повече от една правна система, установява и смекчава рисковете, произтичащи от всяко потенциално стълкновение на закони.
6. Операторът на СВПС с длъжен да положи максимални усилия да гарантира, че СВПС е определена съгласно Директива 98/26/ЕО.

*Член 4***Управление**

1. Операторът на СВПС разполага с документирани цели, които придават голямо значение на сигурността и ефикасността на СВПС. Целите изрично подкрепят финансовата стабилност и другите съответни съображения от обществен интерес, по-специално свободните и ефикасни финансови пазари.

▼ M1

2. Операторът на СВПС разполага с ефективни и документирани правила за управление, които осигуряват ясни и преки йерархични връзки за носене на отговорност и за отчетност. Тези правила се предоставят на компетентния орган, собствениците и участниците. Операторът на СВПС предоставя на обществеността съкратени версии на правилата.

▼ B

3. Ролята и отговорностите на съвета следва да бъдат ясно определени. Ролята и отговорностите на съвета включват следното:

- a) установяване на ясни стратегически цели за СВПС;
- b) установяване на документирани процедури за функционирането на СВПС, включително процедури за идентифициране, търсене на решение за и управление на конфликти на интереси между членовете ѝ;
- в) с изключение на СВПС на Евросистемата, осигуряване на ефективен подбор, наблюдение и където е целесъобразно — отстраняване на членове на ръководството;
- г) с изключение на СВПС на Евросистемата, установяване на подходящи политики за обезщетяване, съгласувани с най-добрите практики и основани на дългосрочни резултати.

4. С изключение на СВПС на Евросистемата, най-малкото веднъж годишно съветът прави преглед на цялостната си работа и на работата на отделните членове на съвета.

▼ M1

5. В състава на съвета се осигуряват интегритет и с изключение на СВПС на Евросистемата — подходяща комбинация от технически умения, знания и опит, свързани както със СВПС, така и с финансовия пазар като цяло, което позволява на съвета да изпълнява ролята и отговорностите си. При формирането на състава се взема предвид и разпределението на компетенциите в съответствие с националното право. С изключение на СВПС на Евросистемата и ако това е позволено от националното право, съветът включва и членове без изпълнителни функции, включително поне един независим директор.

▼ B

6. Ролята, отговорностите и йерархичните връзки на докладване на ръководството следва да бъдат ясно определени. По отношение на състава се осигурява интегритет и подходяща комбинация от технически умения, знания и опит, свързани както със СВПС, така и с финансовия пазар като цяло, което позволява на ръководството да изпълнява отговорностите си за функционирането и управлението на риска на оператора на СВПС. В съответствие с насоките на съвета в отговорностите на ръководството се включва следното:

- a) че дейностите на оператора на СВПС са съгласувани с неговите цели, стратегия и толерантност към риска;

▼B

- б) че механизмите за вътрешен контрол и свързаните с тях процедури са разработени и изпълнени и спрямо тях се осъществява надзор по подходящ начин с цел насърчаване на целите на оператора на СВПС;
- в) че механизмите за вътрешен контрол и свързаните с тях процедури подлежат на редовен преглед и тестване от добре обучени и достатъчно на брой служители, отговарящи за функциите по управление на риска и вътрешен одит;
- г) активно участие в процеса по контрол на риска;
- д) че на рамката за управление на риска на СВПС са предоставени достатъчно средства.

7. Съветът създава и осъществява надзор над документирана рамка за управление на риска, която:

- а) включва политиката за толерантност към риска на оператора на СВПС;
- б) възлага отговорности и определя отчетност за рискови решения;
- в) урежда вземането на решения при кризи и извънредни ситуации;
- г) урежда функциите по вътрешен контрол.

▼M1

Съветът е длъжен да осигури три ясни и ефективни защитни линии (операции, управление на риска и вътрешен одит), които са отделени една от друга и разполагат с достатъчно правомощия, независимост, ресурси и достъп до съвета.

7а. Одобрението на съвета се изисква за решения със значително въздействие върху рисковия профил на СВПС или за ключови документи за риска, в които е уредено функционирането на СВПС. Като минимум съветът одобрява и извършва годишен преглед на рамката за цялостно управление на рисковете, посочена в член 5, параграф 1, рамката за операционния риск и свързания с нея план за непрекъснатост на дейността, посочени съответно в член 15, параграфи 1 и 5, плана за възстановяване и организирано постепенно прекратяване на дейността и капиталовия план, посочени съответно в член 5, параграф 4 и член 13, параграф 6, рамката за кредитен риск и рамката за ликвиден риск, посочени съответно в член 6, параграф 1 и член 8, параграф 1, рамката за обезпеченията, посочена в член 7, с която се урежда управлението на рисковете, инвестиционната стратегия на СВПС, посочена в член 14, параграф 4, и рамката за киберустойчивост, посочена в член 15, параграф 4а.

▼B

8. Съветът гарантира, че основните решения, засягащи техническото и функционалното устройство, правилата и цялостната стратегия на СВПС, по-специално във връзка с избора на разпоредби за клиринг и сетълмент, оперативна структура, обхват на продуктите, на които се извършва клиринг или сетълмент, и използването на технологии и процедури, отразяват по подходящ начин законовите интереси на съответните заинтересовани страни на СВПС. В разумен срок преди вземането на такива решения се провеждат консултации със съответните заинтересовани страни и където е целесъобразно — с обществеността.

▼B

Член 5

Рамка за цялостното управление на рисковете

1. Операторът на СВПС създава и поддържа стабилна рамка за управление на риска за цялостно идентифициране, измерване, наблюдение и управление на спектъра от рискове, които възникват за СВПС или на които СВПС е изложена. Поне веднъж годишно той прави преглед на рамката за управление на риска. Рамката за управление на риска:

- a) включва политиката за толерантност към риска на оператора на СВПС и подходящите инструменти за управление на риска;
- б) възлага отговорност и определя отчетност за рискови решения;
- в) урежда вземането на решения при извънредни ситуации, свързани с дадена СВПС, включително тенденции на финансовите пазари, които биха могли да имат отрицателен ефект върху ликвидността на пазара и стабилността на финансовата система в държавата членка, чиято парична единица е еврото, в която е установен операторът на СВПС или един от участниците.

2. Операторът на СВПС предоставя стимули на участниците и, където е приложимо — на техните клиенти, да управляват и ограничават рисковете, които те представляват за СВПС и които те понасят от нея. По отношение на участниците тези стимули включват режим на ефективни, пропорционални и възпиращи финансови санкции или разпоредби за поделяне на загубите, или и двете.

3. Поне веднъж годишно операторът на СВПС прави преглед на съществените рискове, които СВПС понася от и представлява за други лица, включително, *inter alia*, инфраструктури на финансовите пазари, банки по сетълмента, доставчици на ликвидност и доставчици на услуги, в резултат на взаимозависимости. Операторът на СВПС разработва инструменти за управление на риска, които са солидни и пропорционални на установеното равнище на риск.

▼M1

4. Операторът на СВПС определя особено важните операции и услуги на СВПС. Операторът на СВПС набелязва конкретни сценарии, които биха могли да му попречат да предоставя тези особено важни операции и услуги като действащо предприятие, и прави оценка на ефективността на всички възможности за възстановяване и с изключение на СВПС на Евросистемата — за организирано постепенно прекратяване на дейността. Поне веднъж годишно той прави преглед на особено важните операции и услуги на СВПС. Въз основа на тази оценка операторът на СВПС изготвя изпълним план за възстановяване на СВПС и с изключение на СВПС на Евросистемата — за организирано постепенно прекратяване на дейността ѝ. Планът за възстановяване и организирано постепенно прекратяване на дейността съдържа, *inter alia*, съдържателно резюме на основните стратегии за възстановяване и организирано постепенно прекратяване на дейността, повторно изложение на особено важните операции и услуги на СВПС и описание на мерките, необходими за прилагането на основните стратегии. Когато е приложимо, операторът на СВПС предоставя на съответните органи информацията, необходима за планиране на реструктурирането.

▼ M1

Член 6

Кредитен риск

1. Операторът на СВПС създава солидна рамка за измерване, наблюдение и управление на кредитните си експозиции спрямо участниците и на кредитните експозиции между участниците, произтичащи от процесите на плащане, клиринг и сетълмент на СВПС.

2. Операторът на СВПС идентифицира всички източници на кредитен риск. Измерването и наблюдението на кредитни експозиции се извършва в рамките на деня, като се използват навременна информация и подходящи инструменти за управление на риска.

2а. Оператор на СВПС, който оперира система за отложен нетен сетълмент, е длъжен да гарантира, че:

а) финансовите задължения възникват не по-късно от момента, в който нареждането за превод е включено в изчисляването на нетните позиции за сетълмент, достъпни за всеки участник; и

б) има достатъчно средства, за да се покрият възникващите от това кредитни експозиции в съответствие с параграфи 3 и 4 най-късно в момента, посочен в буква а).

3. Операторът на СВПС, включително такъв, който оперира система за отложен нетен сетълмент с гаранция по сетълмента, който в рамките на операциите на СВПС формира кредитна експозиция спрямо участниците си, покрива кредитната си експозиция спрямо всеки участник, като използва обезпечение, гаранционни фондове, собствен капитал (след приспадане на сумата, определена за покриване на общия бизнес риск) или други равностойни финансови средства.

4. Операторът на СВПС, включително такъв, който оперира система за отложен нетен сетълмент без гаранция по сетълмента, но в която за участниците възникват кредитни експозиции, произтичащи от процесите на плащане, клиринг и сетълмент в СВПС, е длъжен да има правила или договорености с тези участници. С правилата или договореностите трябва да се гарантира, че участниците предоставят достатъчно средства, както е посочено в параграф 3, за покриване на кредитните експозиции, произтичащи от процесите на плащане, клиринг и сетълмент в СВПС, по отношение на двамата участници, които заедно със своите свързани дружества имат най-голямата агрегирана кредитна експозиция.

5. Операторът на СВПС установява правила и процедури за справяне със загубите, които произтичат пряко от неизпълнението от един или повече участници на задълженията им към СВПС. Тези правила и процедури се отнасят до разпределението на евентуално непокритите загуби, включително връщането на средствата, които даден оператор на СВПС може да вземе назаем от предоставящите ликвидност лица. Те включват правилата и процедурите на оператора на СВПС за попълване на финансовите средства, използвани от СВПС по време на стресово събитие, до равнището, установено в параграфи 3 и 4.

▼ B*Член 7***Обезпечение**

1. Операторът на СВПС приема като обезпечение само следните активи: а) пари в брой; и б) активи с нисък кредитен, ликвиден и пазарен риск, т.е. активи, за които операторът на СВПС може да докаже на компетентния орган въз основа на подходяща вътрешна оценка, че те отговарят на следните условия:

- i) емитирани са от емитент с нисък кредитен риск;
- ii) свободно прехвърлими са без никакви ограничения от правен характер или претенции от трети страни;
- iii) деноминирани са във валута, рискът от която се управлява от оператора на СВПС;
- iv) има надеждни данни за цените им, които се публикуват редовно;
- v) не са изложени по друг начин на значителен утежняващ риск;
- vi) не са емитирани от участника, който предоставя обезпечението, или от лице, което е част от същата група като участника, освен в случай на обезпечена облигация и само когато активите в пула от обезпечения са отделени по подходящ начин посредством солидна правна рамка и удовлетворяват изискванията, изложени в точки i)-v).

При извършването на вътрешната оценка по подточки i)-vi) операторът на СВПС определя, документира и прилага обективна методология.

2. Операторът на СВПС установява и прилага политики и процедури за наблюдение на кредитното качество, ликвидността на пазара и колебливостта на цените на всеки актив, който е приет като обезпечение. Операторът на СВПС извършва редовно наблюдение, най-малкото на годишна база, на това доколко подходящи са политиките и процедурите му по оценяване. Такъв преглед се извършва също и всеки път, когато настъпи съществена промяна, която оказва влияние върху рисковата експозиция на СВПС. Операторът на СВПС извършва пазарна преоценка на обезпечението най-малкото веднъж дневно.

3. Операторът на СВПС установява стабилни и консервативни допустими отклонения и ги тества най-малкото веднъж годишно и взема предвид пазарните условия при стрес. Процедурите за допустими отклонения се валидират най-малкото веднъж годишно от служители, различни от тези, които са създали и приложили процедурите за допустими отклонения.

▼B

4. Операторът на СВПС взема мерки за избягването на концентрирани наличности от определени активи, когато това би засегнало съществено възможността за бързо осребряване на тези активи, без значителни отрицателни ценови ефекти.
5. Операторът на СВПС, който приема трансгранично обезпечение, идентифицира и смекчава рисковете, свързани с използването му, и гарантира, че трансграничното обезпечение може да се използва своевременно.
6. Операторът на СВПС е длъжен да използва ефективна и оперативно гъвкава система за управление на обезпеченията.
7. Параграф 1 не се прилага спрямо СВПС на Евросистемата.

▼M1*Член 8***Ликвиден риск**

1. Операторът на СВПС създава всеобхватна рамка за управление на ликвидните рискове, породени от участниците в СВПС, банките по сетълмента, *nostro* агентите, банките попечители, предоставящите ликвидност лица и другите съответни лица. Операторът на СВПС предоставя на участниците адекватни инструменти за ефективно управление на ликвидността им и наблюдава и създава условия за нормалния поток на ликвидността в системата.
2. Операторът на СВПС установява оперативни и аналитични инструменти, които му дават възможност за непрекъснато и своевременно идентифициране, измерване и наблюдение на сетълмента и финансовите потоци, включително използването на ликвидност в рамките на деня.
 - 2a. Оператор на СВПС, който оперира система за отложен нетен сетълмент, е длъжен да гарантира, че:
 - а) финансовите задължения възникват не по-късно от момента, в който нареждането за превод е включено в изчисляването на нетните позиции за сетълмент, достъпни за всеки участник; и
 - б) има достатъчно ликвидни средства в съответствие с параграфи 3—6 най-късно в момента, посочен в буква а).
3. Операторът на СВПС е длъжен да разполага, или да гарантира, че участниците разполагат, по всяко време с достатъчно ликвидни средства от момента, в който финансовите задължения възникнат, във всички валути, в които той оперира, за извършване на сетълмент в същия ден на финансови задължения с широк набор от възможни стрес сценарии. Това включва по целесъобразност сетълмент в рамките на деня или в рамките на няколко дни. Стрес сценариите включват: а) неизпълнение при извънредни, но реалистични, пазарни условия от страна на участника, който заедно със своите свързани дружества има най-голямото агрегирано финансово задължение; и б) други сценарии в съответствие с параграф 11.

▼ M1

4. Операторът на СВПС, който извършва сетълмент на едностранни плащания в евро, е длъжен да разполага, или да гарантира, че участниците разполагат, с достатъчно ликвидни средства в съответствие с параграф 3 за извършване на навременен сетълмент на финансови задължения в случай на неизпълнение на участника, който заедно със своите свързани дружества има най-голямото агрегирано финансово задължение, определено съгласно параграф 3, буква а), в една от следните форми:

- а) под формата на пари в наличност в Евросистемата; или
- б) под формата на допустимо обезпечение, както е определено в рамката за обезпеченията на Евросистемата, уредена в Насоки (ЕС) 2015/510 на Европейската централна банка (ЕЦБ/2014/60) ⁽¹⁾ и в Насоки ЕЦБ/2014/31 на Европейската централна банка ⁽²⁾, при условие че операторът на СВПС може да докаже, че това обезпечение е на разположение и може да бъде превърнато в пари в наличност в същия ден, като използва предварително постигнати и високонадеждни договорености за финансиране, включително при стресови пазарни условия.

5. Операторът на СВПС, който извършва сетълмент на едностранни плащания в евро, е длъжен да разполага или да гарантира, че участниците разполагат, с допълнителни ликвидни средства в съответствие с параграф 3, буква б), в някоя от формите, посочени в параграф 4, или в кредитоспособна търговска банка под формата на един или повече от следните инструменти:

- а) договорени кредитни линии;
- б) договорени валутни суапове;
- в) договорени репо сделки;
- г) активи, които отговарят на изискванията в член 7, параграф 1, които са държани от попечител;
- д) инвестиции.

При всички тези инструменти трябва да е налице възможността паричните средства да са на разположение в срокове, които позволяват извършването на сетълмент в същия ден. По-специално, операторът на СВПС трябва да може да докаже, че непаричните инструменти са на разположение и могат да бъдат превърнати в пари в наличност в същия ден, като използва предварително постигнати и високонадеждни договорености за финансиране, включително при стресови пазарни условия.

Операторът на СВПС трябва да има готовност да докаже на компетентния орган въз основа на подходяща вътрешна оценка, че търговската банка е кредитоспособна.

⁽¹⁾ Насоки (ЕС) 2015/510 на Европейската централна банка от 19 декември 2014 г. относно прилагането на рамката на паричната политика на Евросистемата (ЕЦБ/2014/60) (ОВ L 91, 2.4.2015 г., стр. 3).

⁽²⁾ Насоки ЕЦБ/2014/31 на Европейската централна банка от 9 юли 2014 г. относно допълнителни временни мерки по отношение на операции по рефинансиране на Евросистемата и допустимост на обезпечения и за изменение на Насоки ЕЦБ/2007/9 (ОВ L 240, 13.8.2014 г., стр. 28).

▼ M1

6. Операторът на СВПС, който извършва сетълмент на двустранни или на едностранни плащания във валути, различни от еврото, е длъжен да разполага, или да гарантира, че участниците разполагат, с достатъчно ликвидни средства в съответствие с параграф 3, във формите, описани в параграф 5.

7. В случай че оператор на СВПС допълва с други активи средствата, посочени в параграф 3, трябва да има вероятност тези активи да са търгуеми или приемливи като обезпечение (например за кредитни линии, суапове или репо сделки) *ad hoc* при изпълнение, дори ако това не може да бъде договорено предварително или гарантирано по надежден начин при извънредни, но реалистични пазарни условия. В случай че участник допълва с други активи средствата, посочени в параграф 3, операторът на СВПС е длъжен да гарантира, че тези други активи отговарят на изискванията, посочени в първото изречение от този параграф. Приема се, че има вероятност активите да са търгуеми или приемливи като обезпечение, ако операторът на СВПС е взел предвид правилата и процедурите на съответната централна банка относно допустимостта на обезпеченията.

8. Операторът на СВПС не може да приема за даденост, че ще има на разположение спешен кредит от централна банка.

9. Операторът на СВПС извършва комплексна проверка, за да провери дали всяко лице, предоставящо ликвидни средства на СВПС, съгласно параграф 3: а) има достатъчно и актуална информация, за да разбира и управлява ликвидните рискове, свързани с предоставянето на пари в брой или активи; и б) разполага с капацитета да предоставя пари в брой или активи съгласно изискванията. Поне веднъж годишно операторът на СВПС прави преглед на изпълнението на задължението си да извършва комплексна проверка. За предоставящи ликвидност лица се приемат само лица, които имат достъп до кредит от емитиращата централна банка. Операторът на СВПС тества редовно процедурите на СВПС за достъп до ликвидните му средства.

10. Операторът на СВПС, който има достъп до сметки, платежни услуги или свързани с ценни книжа услуги на централна банка, използва тези услуги, когато е целесъобразно.

11. Операторът на СВПС определя посредством изчерпателни стрес тестове стойността на ликвидните си средства и редовно тества дали те са достатъчни с цел да изпълни изискванията съгласно параграфи 3 и 4. При провеждането на стрес тестове операторът на СВПС взема предвид широк набор от сценарии, включително едно или повече неизпълнения от страна на участници в един и същи ден и през два или повече последователни дни.

Когато се обмислят тези сценарии, се вземат предвид структурата и функционирането на СВПС и се проучват всички лица, които биха могли да породят съществени ликвидни рискове за СВПС, включително банки по сетълмента, *nostro* агенти, банки попечители, предоставящи ликвидност лица и свързани инфраструктури на финансовите пазари. Когато е целесъобразно, сценариите обхващат период от няколко дни.

▼ M1

12. Операторът на СВПС документира мотивите си за съхраняването на пари в брой и други активи, поддържани от него или от участниците, и разполага с подходящи правила за управлението на тези пари и активи. Той създава ясни процедури за отчитането на резултатите от стрес тестовете си на съвета и използва тези резултати, за да оценява адекватността на рамката си за управление на ликвидния риск и прави корекции в нея.

13. Операторът на СВПС създава ясни правила и процедури, които дават възможност на СВПС да извършва сетълмент в същия ден, а когато е уместно — навременен сетълмент в рамките на деня и сетълмент в рамките на няколко дни на финансови задължения след неизпълнението от страна на един или повече участници. В тези правила и процедури:

- а) се съдържат решения за непредвидени и потенциално необезпечени случаи на недостиг на ликвидност;
- б) с тях се цели да се избегне анулирането, отмяната или забавянето на сетълмента в същия ден на финансови задължения;
- в) в тях се посочват как да се попълнят отново парите в брой и другите активи, използвани от СВПС по време на стресово събитие, до изискуемия съгласно параграфи 3—5 размер.

▼ B*Член 9***Окончателен сетълмент**

Операторът на СВПС установява правила и процедури, за да направи възможно извършването на окончателен сетълмент не по-късно от края на предвидена дата на сетълмент.

*Член 10***Паричен сетълмент****▼ M1**

1. Операторът на СВПС, който извършва сетълмент на едностранни плащания в евро, е длъжен да осигури извършването на окончателния сетълмент в пари на централна банка. Операторът на СВПС, който извършва сетълмент на плащания за други СВПС, полага усилия, за да направи възможно другите СВПС да извършват сетълмент дори в извънредна ситуация.

▼ B

2. Операторът на СВПС, който извършва сетълмент на двустранни или на едностранни плащания във валути, различни от еврото, гарантира, че окончателният сетълмент се извършва в пари на централна банка, когато това е целесъобразно и достъпно.

3. Ако не се използват пари на централна банка, операторът на СВПС гарантира, че паричният сетълмент се извършва, като се използва актив за сетълмента с малък или без никакъв кредитен и ликвиден риск.

▼ B

4. Ако се извършва сетълмент в пари на търговска банка, операторът на СВПС наблюдава, управлява и ограничава кредитните и ликвидните рискове, които произтичат от търговските банки по сетълмента. По-специално, операторът на СВПС установява и наблюдава спазването на строги критерии за неговите банки по сетълмента, които вземат предвид, наред с другото, и тяхното регулиране и надзор, кредитоспособност, капитализация, достъп до ликвидност и оперативна надеждност. Операторът на СВПС наблюдава и управлява също и концентрацията на кредитни и ликвидни експозиции към търговските банки по сетълмента на СВПС.

5. Ако оператор на СВПС извършва паричен сетълмент по собствените си счетоводни книжа, той свежда до минимум и контролира строго кредитните и ликвидните си рискове.

6. Ако сетълмент се извършва в пари на търговска банка, в споразуменията между оператора на СВПС и търговските банки по сетълмента следва да бъде посочено ясно:

- а) кога се очаква да бъдат извършени преводи по счетоводните книжа на отделни банки по сетълмента;
- б) че преводите трябва да са окончателни, когато са изпълнени;
- в) че получените средства се прехвърлят възможно най-бързо, най-късно до края на деня.

*Член 11***Плащане срещу плащане**

Операторът на СВПС, който използва механизъм плащане срещу плащане, премахва основния риск, като гарантира, че окончателният сетълмент на едно задължение се извършва само ако и когато се извършва и окончателният сетълмент на свързаното задължение. Това правило се спазва, независимо дали сетълментът се извършва на брутна или нетна база и кога настъпва окончателността.

*Член 12***Правила и процедури при неизпълнение от страна на участник**

1. Операторът на СВПС установява в правилата и процедурите на СВПС определение за неизпълнение от страна на участник, което включва най-малкото невъзможността на един участник да посрещне финансовите си задължения, когато те станат дължими, в резултат, *inter alia*, на оперативни причини, нарушение на споразумение или започване на производство по несъстоятелност срещу този участник. Операторът на СВПС следва да прави разлика между автоматично неизпълнение и неизпълнение, което зависи от упражняването на дискреция. В случай на неизпълнение, което зависи от упражняването на дискреция, операторът на СВПС посочва кое лице упражнява тази дискреция. Той прави преглед на това определение най-малкото веднъж годишно.

▼ B

2. Операторът на СВПС е длъжен да разполага с правила и процедури при неизпълнение, които му дават възможност да продължи да изпълнява задълженията си в случай на неизпълнение от страна на участник, които уреждат попълването на средствата след неизпълнение. Правилата и процедурите определят най-малкото следното:

- а) действията, които операторът на СВПС може да предприеме при настъпване на неизпълнение;
- б) дали предприемането на тези действия е автоматично или зависи от упражняването на дискреция и начина, по който се упражнява дискрецията;
- в) потенциалните промени в обичайните практики за сетълмент на оператора на СВПС за гарантиране на навременен сетълмент;
- г) управлението на плащания на различните етапи от обработването;
- д) вероятната последователност на действията;
- е) ролите, задълженията и отговорностите на съответните страни, включително на участниците, които не са в неизпълнение;
- ж) други механизми, които да бъдат активирани за ограничаване въздействието от неизпълнението.

3. Операторът на СВПС следва да бъде подготвен да приложи правилата и процедурите си при неизпълнение, включително подходящите дискреционни процедури, уредени в неговите правила. Операторът на СВПС гарантира, *inter alia*: а) че разполага с операционния капацитет, включително достатъчно добре обучени служители, за своевременно прилагане на процедурите, посочени в параграф 2; и б) че правилата и процедурите на СВПС обхващат документационни, информационна и комуникационни нужди и в случаите, когато участват повече от една инфраструктура на финансовите пазари или повече от един орган — координация.

4. Операторът на СВПС оповестява публично основните аспекти от правилата и процедурите, посочени в параграф 2, включително най-малкото следното:

- а) обстоятелствата, при които следва да бъдат предприети действия;
- б) кой предприема тези действия;
- в) обхвата на действията, които се предприемат;
- г) механизмите за изпълнение на задълженията на оператор на СВПС към участниците, които не са в неизпълнение;

▼ B

5. Операторът на СВПС тества и прави преглед на правилата и процедурите на СВПС, посочени в параграф 2, най-малкото веднъж годишно или след настъпването на съществени промени в СВПС, засягащи тези правила и процедури. Операторът на СВПС осигурява участието в тестването и прегледа на участниците в СВПС и съответните заинтересовани страни.

▼ M1*Член 13***Общ бизнес риск**

1. Операторът на СВПС създава стабилни системи за управление и контрол за идентифициране, наблюдение и управление на общите бизнес рискове, включително загубите, които произтичат от лошото изпълнение на бизнес стратегията, отрицателните парични потоци или неочакваните и прекомерно големи оперативни разходи.

2. Операторът на СВПС поддържа осъществим план за възстановяване и с изключение на СВПС на Евросистемата — план за организирано постепенно прекратяване на дейността съгласно изискванията на член 5, параграф 4.

3. Въз основа на профила си на общ бизнес риск и времето, необходимо за възстановяване или организирано постепенно прекратяване на особено важните му операции и услуги, операторът на СВПС определя размера на активите, които са необходими за изпълнението на плана, посочен в параграф 2. Този размер не може да бъде по-малък от размера на текущите оперативни разходи за шест месеца.

4. С цел да покрие посочения в параграф 3 размер, операторът на СВПС държи ликвидни нетни активи, финансирани със собствен капитал, например обикновени акции, оповестени резерви или други неразпределени печалби, за да може да продължи да функционира и да предоставя услуги като действащо предприятие. Тези активи са в допълнение към средствата, държани за обезпечаване на неизпълнение от страна на участници или на другите рискове, обезпечени съгласно членове 6 и 8. Собственият капитал, държан съгласно международни стандарти за рисков капитал, може да бъде включен, за да се избегне дублиране на капиталовите изисквания.

5. Посочените в параграф 4 активи, държани за обезпечаване на общия бизнес риск, трябва да бъдат достатъчно ликвидни и качествени, така че да са на разположение своевременно, и трябва да бъдат отделени от активите на оператора на СВПС, използвани за ежедневните операции. Операторът трябва да може да осребри активите, държани за обезпечаване на общия бизнес риск, с малък или никакъв отрицателен ценови ефект, така че да може да продължи да извършва дейност и предоставя услуги като действащо предприятие, в случай че претърпи общи бизнес загуби.

▼ M1

6. Операторът на СВПС изготвя осъществим план за набирането на допълнителен собствен капитал, ако собственият му капитал падне близо до размера, посочен в параграф 3, или под него.

7. Параграфи 3—6 не се прилагат спрямо СВПС на Евросистемата.

▼ B*Член 14***Попечителски и инвестиционни рискове**

1. Операторът на СВПС държи собствените си активи и тези на участниците в нея в поднадзорни и регулирани лица (наричани по-долу „попечители“), които имат счетоводни практики, процедури за съхранение и вътрешен контрол, които осигуряват пълна защита на тези активи срещу риска от загуба в случай на несъстоятелност, небрежност, измама, лошо управление или неподходящо водене на регистри от страна на попечител или подпопечител.

2. Операторът на СВПС разполага със своевременен достъп до активите си и до активите, предоставени от участниците.

3. Операторът на СВПС прави оценка и преценява експозициите си към своите банки попечители, като взема предвид пълния обхват на отношенията си с всяка една от тях.

4. Операторът на СВПС установява инвестиционната си стратегия, която е в съответствие с цялостната му стратегия за управление на риска и се оповестява изцяло на участниците. Той прави преглед на инвестиционната стратегия най-малкото веднъж годишно.

5. Инвестициите на оператор на СВПС съгласно инвестиционната му стратегия са обезпечени от висококачествени длъжници или се състоят от вземания от такива длъжници. Операторът на СВПС определя критериите за висококачествени длъжници. Инвестициите са в инструменти с минимален кредитен, ликвиден и пазарен риск.

6. Параграфи 3—5 не се прилагат спрямо СВПС на Евросистемата.

*Член 15***Операционен риск**

1. Операторът на СВПС установява солидна рамка с подходящи системи, политики, процедури и механизми за контрол за идентифициране, наблюдение и управление на операционния риск.

▼ M1

1а. Периодично и след значителни промени операторът на СВПС е длъжен да направи преглед, одит и тестове на системите, оперативните политики, процедурите и мерките за контрол.

▼ B

2. Операторът на СВПС установява цели за ниво на обслужване и оперативна надеждност и политики, предназначени за постигането на тези цели. Той прави преглед на целите и политиките най-малкото веднъж годишно.

3. Операторът на СВПС гарантира, че във всеки един момент СВПС разполага с широкомащабен капацитет, за да се справя с повишения на обемите на плащанията, които настъпват в резултат на стресови събития, и че може да постигне целите си за ниво на обслужване.

4. Операторът на СВПС установява подробни политики за физическа сигурност и сигурност на информацията, които идентифицират, оценяват и управляват по подходящ начин всички възможни слабости и заплахи. Той прави преглед на политиките най-малкото веднъж годишно.

▼ M1

4а. Операторът на СВПС е длъжен да създаде ефективна рамката за киберустойчивост с подходящи мерки за управление на киберриска. Операторът на СВПС идентифицира особено важните операции и допълнителни активи и въвежда подходящи мерки, за да ги защитава от кибератаки, за да разкрива кибератаки, да реагира на тях и да се възстановява след тях. Тези мерки се тестват редовно. Операторът на СВПС е длъжен да осигури, че има добро равнище на ситуационна осведоменост за кибератаките. Операторът на СВПС е длъжен да осигури процес на непрекъснато обучение и развитие, за да може, своевременно и когато е необходимо, да адаптира рамката си за киберустойчивост съобразно динамичното естество на киберрисковете.

▼ B

5. Операторът на СВПС установява план за непрекъснатост на дейността, в който е обхванато внимание на събития, пораждащи значителен риск от нарушаване на операциите на СВПС. Планът включва използването на второ местоположение и е предназначен да гарантира, че особено важните системи за информационни технологии могат да възобновят операциите в рамките на два часа от тези събития. Планът следва да бъде изготвен така, че СВПС винаги да може да извърши сетълмент на всички дължими плащания до края на работния ден, в който настъпва нарушението. Операторът на СВПС тества и прави преглед на плана най-малкото веднъж годишно.

6. Операторът на СВПС идентифицира особено важните участници на базата по-специално на обемите и стойностите на плащанията и на потенциалното им въздействие върху други участници и върху СВПС като цяло, в случай на съществен оперативен проблем, който възниква за тези участници.

7. Операторът на СВПС идентифицира, наблюдава и управлява рисковете, които особено важните участници, другите инфраструктури на финансовите пазари и доставчиците на комунални и други услуги биха могли да породят за операциите на СВПС.

▼ M1*Член 16***Критерии за достъп и участие**

1. Операторът на СВПС установява и оповестява публично недискриминационни критерии за достъп и участие по отношение на услугите на СВПС за директните и където е приложимо — за индиректните участници и за други инфраструктури на финансовите пазари. Поне веднъж годишно той прави преглед на критериите.

2. Критериите за достъп и участие по параграф 1 се обосновават от гледна точка на сигурността и ефикасността на СВПС и на пазарите, които тя обслужва, и са съобразени и съизмерими с характеристиките за СВПС рискове. В съответствие с принципа на пропорционалност операторът на СВПС определя изисквания, които ограничават достъпа във възможно най-малка степен. Ако оператор на СВПС откаже достъп на лице, което е подало искане за участие, той е длъжен да се мотивира в писмена форма на базата на задълбочен анализ на риска.

3. Операторът на СВПС извършва текущо наблюдение за спазването на критериите за достъп и участие в СВПС. Той създава недискриминационни процедури за временното преустановяване и надлежното прекратяване на правото на участие на участниците, които не изпълняват критериите, и публично оповестява относимите ключови аспекти на тези процедури. Поне веднъж годишно той прави преглед на процедурите.

▼ B*Член 17***Разпоредби за участие на нива****▼ M1**

1. За целите на управление на риска операторът на СВПС гарантира, че правилата, процедурите и договореностите на СВПС му позволяват да събира информация за недиректното участие с цел идентифициране, наблюдение и управление на съществените рискове за СВПС, породени от участието. Информацията обхваща най-малкото следното:

- а) дейността, която директните участници извършват от свое име и от името на индиректните участници спрямо дейността на равнището на системата;
- б) броя на индиректните участници, които извършват сетълмент посредством отделни директни участници;
- в) обемите и стойностите на плащанията в СВПС, инициирани от всеки индиректен участник;
- г) обемите или стойностите на плащанията по буква в) пропорционално на тези на директния участник, чрез който индиректният участник осъществява достъп до СВПС.

2. Операторът на СВПС идентифицира съществените зависимости между директните и индиректните участници, които биха могли да окажат влияние върху СВПС, като взема предвид информацията, посочена в параграф 1.

▼B

3. Операторът на СВПС идентифицира индиректните участници, които пораждаат съществени рискове за СВПС, и директните участници, чрез които те осъществяват достъп до СВПС, с цел управление на тези рискове.

4. Операторът на СВПС прави преглед на рисковете, произтичащи от разпоредбите за участие на нива най-малкото веднъж годишно. Той предприема действия за превенция, когато е необходимо, за да гарантира, че рисковете са управлявани по подходящ начин.

*Член 18***Ефикасност и ефективност**

1. Операторът на СВПС разполага с процес за идентифициране и посрещане на нуждите на пазарите, които СВПС обслужва, по специално по отношение на:

- а) избора на разпоредби за клиринг и сетълмент;
- б) оперативна структура;
- в) обхват на продуктите, на които се извършва клиринг или сетълмент;
- г) използването на технологии и процедури.

2. Операторът на СВПС разполага с ясно определени цели и задачи, които са измерими и постижими, като например в областта на минималните нива на обслужване, очакванията за управление на риска и бизнес приоритетите.

3. Операторът на СВПС е длъжен да установи механизми за редовен, най-малко ежегоден, преглед на изискванията, посочени в параграфи 1 и 2.

*Член 19***Процедури и стандарти за комуникация**

Операторът на СВПС използва или се придържа към съответните международно признати процедури и стандарти за комуникация с оглед постигането на ефикасни плащания, клиринг, сетълмент и регистрация.

*Член 20***Оповестяване на правила, основни процедури и данни за пазарите**

1. Операторът на СВПС приема ясни и подробни правила и процедури, които се оповестяват изцяло на участниците. Някои съответни правила и основни процедури се оповестяват и публично.

2. Операторът на СВПС оповестява ясно описание на структурата и функционирането на системата, както и на правата и задълженията на оператора и участниците в СВПС, така че участниците да могат да преценят рисковете, които биха понесли с участието си в СВПС.

▼B

3. Операторът на СВПС предоставя всички необходими и подходящи документи и обучения, за да улесни разбирането на участниците за правилата и процедурите на СВПС и за рисковете, пред които те са изправени с участието си в СВПС.

4. Операторът на СВПС оповестява публично таксите на СВПС за отделните услуги, които тя предлага, както и политиките ѝ за отстъпки. Операторът на СВПС предоставя ясно описание на услугите с определена цена за сравнителни цели.

5. Операторът на СВПС попълва и оповестява публично отговорите на рамката за оповестяване за инфраструктурите на финансовите пазари на КПСС—МОКЦК. Той актуализира отговорите си след настъпването на съществени промени в системата или в средата ѝ, но най-малкото веднъж на всеки две години. Операторът на СВПС оповестява също така и най-малкото основни данни за обемите и стойностите на сделките.

▼M1*Член 21***Правомощия на компетентните органи**

1. Компетентният орган разполага с правомощието да:
 - а) получи по всяко време от оператора на СВПС цялата информация и всички документи, необходими за извършването на оценка за спазването на изискванията съгласно настоящия регламент или да насърчава нормалното функциониране на платежните системи на системно равнище. Операторът отчита своевременно съответната информация на компетентния орган;
 - б) поиска от оператора на СВПС да назначи независим експерт, който да проведе разследване или независим преглед на дейността на СВПС. Компетентният орган може да налага изисквания във връзка с вида експерт, който ще бъде назначен, съдържанието и обхвата на доклада, който ще се изготви, режима на доклада, включително оповестяването и публикацията на определени компоненти, и сроковете му. Операторът на СВПС е длъжен да уведоми компетентния орган за това как са изпълнени наложените изисквания;
 - в) провежда проверки на място или делегира извършването на проверки на място. Когато това е необходимо за целите на правилното извършване и ефикасността на проверката, компетентният орган може да извършва проверки на място без предизвестие.

▼M2

2. ЕЦБ приема решение относно процедурата и условията за упражняване на правомощията, посочени в параграф 1. В решението ясно се посочва начинът на упражняване на тези правомощия и процедурните аспекти, които трябва да се спазват, когато компетентен орган е както ЕЦБ, така и национална централна банка съгласно член 2, параграф 5, буква б), подточка ii).

▼ M1*Член 21a***Организация на надзорната дейност**

Компетентният орган може да извършва непрекъснати и/или *ad hoc* надзорни действия, за да оценява дали операторът на СВПС изпълнява изискванията, посочени в членове 3—21, или насърчава нормалното функциониране на платежните системи на системно равнище.

*Член 21б***Поверителност**

Поверително споделената информация от оператора на СВПС с компетентен орган може да бъде споделена в рамките на Европейската система на централните банки (ЕСЦБ). Тази информация се третира като поверителна от членовете на ЕСЦБ в съответствие със задължението за професионална тайна, уредено в член 37.1 от Устава на ЕСЦБ.

*Член 22***Корективни мерки**

1. В случай че операторът на СВПС не е изпълнил настоящия регламент или ако са налице основателни причини да се предполага, че операторът на СВПС не е изпълнил настоящия регламент, компетентният орган е длъжен да:

- a) уведоми писмено оператора на СВПС за характера на неизпълнението или предполагаемото неизпълнение; и
- b) предоставя на оператора на СВПС възможността да бъде изслушан и да даде обяснения.

2. Въз основа на информацията, предоставена от оператора на СВПС, компетентният орган може да налага корективни мерки на оператора на СВПС с оглед на отстраняването на неизпълнението и/или избягване на повтарянето му.

3. Компетентният орган може да налага корективни мерки незабавно, ако установи, че неизпълнението е достатъчно сериозно, за да са необходими незабавни действия. Той излага мотивите за своето решение.

4. Компетентният орган с изключение на ЕЦБ уведомява ЕЦБ своевременно за намерението си да налага корективни мерки на оператор на СВПС.

5. Корективните мерки могат да бъдат налагани независимо от санкциите съгласно Регламент (ЕО) № 2532/98 на Съвета ⁽¹⁾ или едновременно с тях.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 2532/98 на Съвета от 23 ноември 1998 г. относно правомощията на Европейската централна банка да налага санкции (ОВ L 318, 27.11.1998 г., стр. 4).

▼ M2

6. ЕЦБ приема решение относно процедурата в случай на налагане на корективни мерки. В решението ясно се посочва как трябва да се спазва тази процедура, когато компетентен орган е както ЕЦБ, така и национална централна банка съгласно член 2, параграф 5, буква б), подточка ii).

▼ M1*Член 23***Санкции**

При нарушение на настоящия регламент ЕЦБ може да налага санкции. Санкциите се налагат съгласно Регламент (ЕО) № 2532/98 и Регламент (ЕО) № 2157/99 на Европейската централна банка (ЕЦБ/1999/4)⁽¹⁾. ЕЦБ публикува съобщение относно методологията за изчисляване на размера на санкциите.

*Член 24***Преглед**

Управителният съвет прави преглед на цялостното прилагане на настоящия регламент не по-късно от две години след датата, на която той влиза в сила, а след това — на всеки три години, и преценява дали е необходимо той да бъде изменен.

▼ B*Член 25***Заклучителни разпоредби**

1. Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.
2. Операторите на СВПС разполагат с една година от датата, на която са получили уведомление за решението на Управителния съвет в съответствие с член 1, параграф 2, за да изпълнят изискванията, уредени в настоящия регламент.
3. Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 2157/99 на Европейската централна банка от 23 септември 1999 г. относно правомощията на Европейската централна банка да налага санкции (ЕЦБ/1999/4) (ОВ L 264, 12.10.1999 г., стр. 21)